

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v pondeljkah pa ob 3. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnštvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 80'—, — Naročnina se pošilja upravnštvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITICEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnštvu: Učiteljska Tiskarna, Francišanska ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju po pust. — Za odgovor je priložiti imenico. — Telefon številka 118.

Pred volilno bitko v Trstu.

Shod zaupnikov italijansko-liberalne stranke. — Italijani imajo strah pred Slovenci, zato so poklicali na pomoč Nemce.

Trst, 22. maja.

Volilni boj se je pričel. Dosedaj je bilo glavno delo reklamacijsko postopanje, a zanj se bodo vršili shodi. Vse stranke so razvile veliko agitacijo. Da mi Slovenci pri tem nismo zaostali, priča strah, ki vlada v italijanskem taboru. Današnji »Piccolo« pravi, da so stopili Slovenci z vso silo v boj. Nadalje pravi »Piccolo«, da hočejo biti Slovenci v Trstu prejelstvi takim zmagovalci, da jih bodo zavidali vsi drugi Slovani. Interesanten je bil shod zaupnikov italijansko-liberalne stranke, ki se je vršil 20. t. m. v dvorani »Pernice«. Radovedna, kaj se bo razpravljalo na shodu, sva se ga udeležila tudi midva, poročevalca »Dneva«. Na zaupne shode ne pustijo vsakega; izkazati se je treba s povabilom. Do povabila sva prišla na ta način, da je prišla pred shodom k nam neka ženska, ter je naju vprašala, kaj pomeni to pismo, ki ga je prejela po pošti. S tem povabilom sva torej romala na shod. Ko sva šla po stopnicah navzgor, se je nama nudi zanimiv prizor. Neki Italijanček ga je imel malo preveč pod kapo — nalezel se ga je baje iz navdušenosti — in ker je motil shod, sta ga vlekla dva kolega pod pazduho po stopnicah na ulico. Za tem prizorom sva naletela na drugega, namreč na klavirni shod, na katerem je bilo okoli 100—150 ljudi. Na shodu sta govorila poslanca Gasser in Pitacco, nadalje voditelj volilnega odbora in drugi. Iz vseh govorov je bilo posneti, da imajo velik strah pred Slovenci in da skušajo napenjati pod vtisom tega strahu vse svoje moči.

Predsednik je slavnostno naznanil navzočim zaupnikom, da so se z Nemci združili, imeli tozadevno skupno sejo, kjer so sklenili, da bodo z vsemi slami skupno udarili proti Slovincem. To izjavo so sprejeli zaupniki z velikim odobravanjem. Ko so pozneje transportirali še enega pijanca iz dvorane, je nastopil posl. Gasser, kateri je pripovedoval, kako nevarnost da preti Italijanom od strani Slovincem. Rekel je, nam Italijanom v Trstu gre za existenco. Če se odločno ne upremo, nas bo slovenski naval izpodrinil. Smo odločno proti importaciji Slovanov v Trst. Tu pa jo je pogodil posl. Gasser. V Trstu je vendar nad 40.000 italijanskih podanikov, ki odjedajo Slovincem kruh, da so prisiljeni romati v Ameriko.

Ta proces se dan za dnem nadaljuje. Če bi šlo po njihovi volji, bi imeli v Avstriji pravico do življenja samo italijanski podaniki. V tem slučaju bi se Avstrija izpremenila v Italijo. Neki zaupnik je pozivljaval navzoče v navdušenosti, naj storijo svojo dolžnost in naj pokažejo, da je še sila v italijanstvu. Spomnijo naj se na slavne zmage svojih pradedov. Končno jih je predsednik pozvil, kako je treba voliti. Poudarjal je, da se pri letošnjih volitvah ne smejo več dogajati take stvari, kakor pri zadnjih, ko je kakih 100 volilcev šentjakobskega okraja glasovalo za kandidate novomestnega okraja, in so vsled tega prišli dotični glasovi ob veljavo. (Iz tega je razvidno, kako zelo kulturni so Italijani; niti tega ne vedo, v katerem okraju jim je treba voliti.) Ko jim je pojasnil predsednik vse take malenkostne stvari, je ponovno pozvil vse zaupnike k energičnemu delu, nakar je shod zaključil. Tako je končal ta zaupni shod, in zaupniki so se razšli. Človek, ki je bil navzoč na shodu, je opazil, da jih je napredek Slovincem res tako poparil, da ne čutijo v sebi več tiste sile, kakor nekaj. Vidijo pač, da razvoja Slovincem ne bo mogoče preprečiti, to tem manj, ker čuti Slovincem zaslonbo v Jugoslovanih, ki so se ravnokar osvobodili. Značilno je, da Italijani, ki vedno vpijejo o italijanskem Trstu, govorijo na svojih shodih o nevarnosti, ki jim preti od slovenske strani. Zato se ni čuditi, da so presrečni, ker je prišlo med njimi in Nemci do zveze, ker bodo imeli v boju proti Slovincem v njih zaslonbo. Napenjali bodo v bojnosti za svoj obstoj vse svoje moči. Bojevali se bodo do skrajnosti. Nemci jim bodo v vzpodbudo, dajali jim bodo poguma. Dobro. Postavili ste se v bojno vrsto, mi pa se vas ne bojimo, ampak čutimo v sebi še večjo moč. Vidimo, da so se vsi združili proti nam, da vsi žele naš pogin, in ravno to nas dviga in nam daje boljše moči.

Mi vemo, da so nam bili Italijani in Nemci že od nekdaj sovražni, zato nam prav nič ni hudo, da so si podali roke in nam napovedali boj na vsej črti. Vemo, da ne podležemo, kajti kdor se bojuje za pravično stvar, je močan.

Slovenski volilci v Trstu! Vsi, od prvega do zadnjega, na plan! Nasprotniki naj spoznajo, s kom imajo opraviti. Sami pravijo, da pešajo in da se nas boje. Mi pa se jih ne bojimo, tudi ne pešamo, ampak se krepimo od dne do dne. Do danes pokopani v grobu, vstajamo na dan, pod svetlo sonce, in v sebi čutimo neizmerno moč, silo, ki mora streti vse verige, ki nas še oklepajo, da pridemo do svobode, do zaželjenega cilja. Italijane skrbijo, da Trst ne postane slovensko mesto. To skrb naj si kar izbijejo iz glave. Čisto naravno je, da pride do slovenskega

Trsta, kajti Slovenci prej ne bomo odnehal, dokler ne dobimo lasti, ki nam je bila ukradena, zopet v naše roke. Do tistega časa bo divjal boj, neprestan in hud boj. Slovenski bojevnik! Proti sovragom vsi v bojne vrste!

FRAN RADEŠČEK:

Jugoslovanska arena.

Kulturna slika iz polpretekla dobe.

Zadnji dogodki, ki so se odigrali na balkanskem bojišču, vzbudili so v najširših ljudskih plasteh vse-spolšno zanimanje. Sto in stoletne krivice, pod katerih težo je ječala uboga in zaslužena balkanska rasa, niso našle odneva v evropski civilizaciji, ki ustanavlja »Lige proti suženstvu«. Potoki mlade, tople krvi morali so raztati ledeno plast, pod katero vcvita novo svobodnejše življenje. Revolucija zatiranih in podjarmljenih narodov na onem balkanovnem Orijentu je raztrgala in potepala v prah lažljivo pravičnost predstaviteljev kulturne Evrope, ki je tirala na morišče sto in stotisoče mučnikov, na katere je spustila lato krvoločnih zveri. — verno služil svojemu okrutnemu gospodarju — da izrine poslednja izsušena kost neustrašnih sinov majke Jugoslavije v žrelo desirane in ogladovele azijske druhal...

I. Priprave.

Najvišji ceremonijer, s pomočjo dvornega norca — kakoršne so imeli v prejšnjih časih vsi dvorni krogi, izdal je vsakemu svoje povelje odločil jim nalogo in razdelil vloge. Sveče so zaplapolale in v neznanem jeziku začela je po širnem prostoru otožna pesem, med katero so se mešali posamezni zvoki grenke ironije, ki so se čimdalje bolj spajali v harmonično celoto in polagoma prešli v veselo poskočnico. Soprani črnih dam so utihnili, sledili so jim prvi tenorji in za hip začuli so se pritaženi vzdihni naslad in strasti. Vse z večjo silo so pritisnili basisti in drugi tenorji in globoko je odmeval refran: »Smrt onim, ki dvigajo zlobno roko proti svojim dobronam gospodarjem. Plebejci! Pustite maščevanje bogu in ne odklanjajte roke, ki vam daje kruha in vam privoščja življenje. Dajte bogu, kar je božjega in cesarju, kar je cesarjevega! Tam nekje je zadonel smeh, neki glas zavpil: »A nam ne ostane nič, niti življenje, ker tudi to ni naše po vaših...« Ni dokončal. »Brezbožnik!« zakričel nekdo, ga zgrabi za ovratnik in v spremstvu služabnika postave, odšel je drzni plebejec med štiri hladne stene.

»Videla sem vas žalostnega... žalostnega do smrti...«
»To je itak moja navada,« je rekel Henrik trpko.
»Da; toda v mojih sanjah niste bili brez vzroka tako žalostni.«
»Kakšen je bil tisti vzrok?«
»Ne vem, ali bi si upala... Preveč strašno je.«
»Eh, saj so vendar samo sanje!«
»Prav imate. Povedati vam hočem torej, da boste videli, kako malo se je čuditi, če sem prišla k vam tako prestrašena...«
»Pa se mi res dozdeva, da ste nekako razburjeni; in tudi bledete, vi, ki imate navadno tako lepo barvo.«
»To ni nič hudega,« je dejala Diana, »samo sanje so me zmedle tako.«
»Tak kakšne so bile vaše sanje?«
»Izprehajala sem se po parku; bila je noč, in jaz sem bila sama; če se ne motim, šla sem na sestanek, ki ste mi ga bili vi napovedali...«
»Draga Diana!«
»In misel na ta sestanek je postala zdajci opredelnejša. Zdelo se mi je, da sem se hudo zakešnila, in napela sem moči, da pospešim korake proti kraju najinega sestanka, če se ne motim, proti strašnemu paviljonu... Toda boli ko sem hotela hiteti, težje sem prihajala naprej...«
»To je vedno tako v slabih sanjah.«

Zagrmeli so topovi, bobni so zarpotali in baklje so vzplamtele. Vrata amfiteatra so se odprla. Škratni plašči evropske diplomacije, lesketajoči se v bajni luči, vezeni z zlatom in dragocenim kamenjem, katero je zbiral zasluženo ljudstvo, šumeli so tajno melodijo trinoške himne. Loža diplomatov, opremljena z vsem sijajem, — ki si jo more izmisliti človeška rafiniranost in ustvariti uporabna roka sužnja, — obdana z rudečimi turškimi preprogami, napolnila se je z visokimi postavami, na katerih je tičala mala — od strasti in poželjenja nad uživanjem — izsušena glava, z velikimi krvavimi očmi, na tej pa je bila le slabo pritrjena dragocena krona — znak mogočnosti. Žezlo gospodstva je le s težavo držala tresoč se roka mehkužnega telesa. Okrog diplomatske tribune razstavila se je čreda vernih psov, oboroženih z ostrimi zobmi, in od časa do časa poslušno lizala onemoglede gospodarjem.

Prve sedeže je zavzela privilegirana kapitalistična družba za izkoriščanje človeške sile iz neusahljivih virov podjarmljenih narodov. Predstavitelji te družbe niso zaostajali v sijaju in napuhu za onimi v krvavo-rudečih ložah. Sluge, ki so se rekrutirale iz bolje situiranih slojev plebejskega, tekali so sem in tja ter prinášali okrepčil na zlatih krožnikih svojim zapovednikom. Da se prikupijo še bolj svojim gospodarjem, so skrbno nastavliali ušesa protestujočim glasovom, ki so prihajali iz zadnje galerije. Nepremišljena beseda, preglasno izraženih misli plebejca, je pomenjala vglezdajstvo nad interesi privilegirancev. Ponižne sluge so verno izvrševale vsestransko svojo dolžnost in ječe so se polnile. Iz galerije plebejcev se je tu in tam tiho in nevidno s skrivljenim hrbtom, nedolžno zavijajoč oči, k slugi mogočne družbe, pošepetal nekaj na uho, vsprejel plačilo, potlačil klobuk na oči, da zakrije pečat izdajalca, in se zopet splazil na svoje mesto med narod sužnje.

Na desno stran privilegirane družbe, postavila se je kasta »črnih gospodov«.

Na levi strani zastopnikov privilegiranih narodov je stala tribuna žurnalistov. Obklea teh poslednjih je odgovarjala pisanih življenj slug. V to tribuno so imeli pristop samo nemški in čifutski listi, dalje tisk drugih narodnosti, ki stoji odločno na stališču verske morale, bili so tu poročevalci črne kaste in par plebejskih listov, ki so le od časa do časa — kot rezerva — izpopolnje-

vali event. vrzeli v štabu »štims-maherjev« in agentov tvrde Krupp. Treba je namreč pripomniti, da je bilo število plačanih mest v tej tribuni, omejeno, kolikor je dopuščal »dispozicijski fond«, vsled tega je bil velik drenj pred vhomom na častnikarsko tribuno. Nekateri možakarji z rudečim nagelnom v gumnici so se pošteno ruvali za gorak in skrit kotiček za zeleno mizo in kričali na vsa usta: »Tem všivim balkanskim nacionalistom hočemo pokazati svojo žuljavo pest, kako si upajo brez nas dvigniti vstajo in revolucijo, ki bi lahko okužila celo Evropo! Proč z odprtim bojem! Zahtevamo privilegij zahrbtnega pobijanja narodnjakarskih sužnje, ker nam pazijo na prste! Živela mirovna konferenca evropske diplomacije!« Rabelj v škrlatnem plašču se nasmešne in zadnja vrtica tribune se odpro. Tam pod stopnicami med staro šaro pa je venel rudeči nagel. Nekdo ga je brnil s poti.

Zadnja galerija amfiteatra je ropotala. Tam niso gorele baklje in le borne, brleče, oljnat svetilke so le motno razsvetljevale izmučene obraze podjarmljenega naroda. Prejšnja globoka tema se je polagoma izgubljala. Plebejci so zbiral krvave krajcarje za olje. Le s težavo so spravili skupaj za borno svetlobo manjše svote, da vidijo grozne boje — na življenje in smrt — svojih bratov, na katere so spustili rablji krvoločne zveri, da jih raztrgajo na tisoč in tisoč kosov. Pri tej motni luči videti je bilo še izrazitejša upadla, koščene obraze, krvave roke visele so utrjeno ob izmučenem telesu, nemirne in obupne oči strmele so brezizrazno v daljavo, tesno stignjene ustnice mrmljale so nerazločne glasove, ker jim je bila narodna govorica prepovedana. Tam za svetilkami so čepela v dve gubi suha telesa plebejskih častnikarjev in razširjevalcev ljudske narodne izobrazbe. Glad in pomanjkanje kulturnih delavcev plebejskega rodu zapustil je sicer globoke sledove na plemenitem obličju, vendar neutrudna roka neumorno piše na papir to, kar ji narekuje svež razum in globoka iskrena ljubezen do rodne grude in zatiranega naroda. Pri vsaki lučici dela senca dobro rejena postava, pod katere vratom se blišči polumeseč postav (nekaj znak turškega trinoštva). Tam pri »Dnevu« je ta »polumeseč« še posebej »dienst-eifrig«. Komaj je napisana ena pol, iztegne se roka po njej in oblastno zagrmijo birokratični glas: »Konfiscirano!« In Sisifovo delo se začneja iznova.

Quo vadis?

soboto otvoritev vrta. Igralo se bo pri dnevni luči od 5. ure naprej. Kino-„Ideal“. Te dni predproaja ob 10. uri zjutraj.

Od sobote do ponedeljka predstave od 1.—3., 3.—5., 5.—7., 7.—9., 9.—11.; v nedeljo ob pol 11. dopoldne. Cene pri tem sporedu nekoliko zvišane. V soboto otvoritev vrta. Igralo se bo pri dnevni luči od 5. ure naprej. Kino-„Ideal“. Te dni predproaja ob 10. uri zjutraj.

LISTEK

M. ZEVAKO:

V senci jezuita.

(Dalje.)

»Obvestim vas... Toda že danes vam lahko povem kraj, kjer bo mogoče uspešno poizkusiti stvar...«
Žarnak je željno nastavljal uho.
»Mislim,« je zaključila Diana, »da bi bilo dobro, ako bi prav pazno nadzorovali stražni paviljon...«
»Stražni paviljon!«
»Da; opravičeno se nadejam, da bo kmalu začel delati tamkaj nočne posete... in menim, da bi se lahko okoristili z enim izmed teh posetov...«
»To mi zadošča, madam!« je dejal Žarnak in se globoko poklonil Diani Poatješki.
Nato je odšel.
Ko je ostala Diana Poatješka sama, se je pogreznila v tisto mrklo sanjarije, ki smo ga omenili že prej.
O čem je premišljala?
Ali se je borila v poslednjem krču svoje vesti z zločinsko nakano?... Ali je pripravljala samo zadnje dejanje te drame, s katero se je upala polastiti kraljevske krone?
Celo uro je premišljala tako. Nato se je zazdelo, da se je prebudila. Pogledala se je v ogledalo, opazovala v njem par trenutkov čr-

to svojega usmeva, pozvala nato eno izmed svojih najljubših spremljevalk in odšla k prestolonasledniku Henrikku, ki ga je našla zehajočega ob oknu in bobnajočega korajčno po steklih, dočim je njegova mlada žena Katarina, obdana od clega dvora dam in plemičev, poslušala balade, ki jih je prepeval pesnik Klemen Marot s svojim lepim, gorkim glasom.

Ko je vstopila Diana Poatješka, je nadela Katarina De Medičis svot najbolj smehljajoči obraz ter ji mignila z roko, naj sede k njej — počaščenje, ki se mu Diana Poatješka ne bi bila mogla ogniti, da je ni zapazil tisti trenutek prestolonaslednik Henrik in zaklical:

»Evo moje Egerije!... Stopite bliže, madam, da vam povem, kako se dolgočasim.«

»To pa ni baš laskavo za mojstra Marota,« je dejala Katarina, skrivaje svojo nejevoljo s čudovito spretnostjo.

Prestolonaslednik pa, ne meneč se za svojo ženo, ne za Marota, ne za ostalo sijajno družbo, je bil prišel Diana za roko in jo posadil poleg sebe, nedaleč od skupine, ki jo je tvoril pesniški dvor Katarine.

»Dolgočasite se, Henrik,« je dejala Diana Poatješka s tihim glasom. »Slutila sem to... zakaj čudne sanje so me napotile k vam...«
»Sanje? Povejte mi jih. Jaz obžujem sanje.«

Diana Poatješka je molčala v vidni zamišljenosti.

Čakala je, da si stvori prestolonaslednik svoje mnenje.

»Ako bi bilo usojeno,« je povzel Henrik, »da se vaša slutnja kmalu uresniči, bi bila res velika nesreča. Toda kako se naj upiramo sklepom neba? Ako bi me pozval Bog jutri na francoski prestol, mislim, da bi storil velike reči. Obnovil bi vitezstvo, ki izginja dandanašnji... S turnirji bi se pripravljali na velike voine, ki bi jih začel kesneje, da pomorem slabejšim narodom proti močnejšim... Da, Diana, vi veste, kako grizem povodec in kako se mrčvarim v brezdelju... Kajti moj oče me je doslej še vedno odraščal od vlade. Toda morebiti ne bom mogel nikoli vtelesiti svojih viteških misli; morda bom vedno primoran, tolažiti se s čitanjem starodavnih junaštev nad mrklm življenjem, ki ga živim. Nikarite misliti, da si želim kraljeve smrti... Narobe: Bog mu podaljšaj dni na škodo mojih, ako je treba.«

»Henrik, saj poznam dobro vašo vdanost do njegovega Velikanstva. Toda krivično se mi zdi, da bi bila vaša vnetost obsojena v brezdelje; vi, ki sanjate samo o sijajnih činih in turnirjih, živite v temi kakor nazadnji plemič v tem kraljestvu.«

Henrik je stisnil pesti: rahla rdečica mu je zalila blede lice. Diana pa je povzela: (Dalje.)

Slovenska zemlja.

Skofja Loka.

Dogodki zadnjih dni so nam dokazali, da stoji stavba klerikalizma na zelo trhljivih nogah. Kdor zasleduje dnevnice dogodke, mora priti do prepričanja, da je možno napraviti konec klerikalizmu, čeprav se ponša s tem, da je nepremagljiv. Tudi klerikalizmu našega mesta mora enkrat bdklenkati, kar pa se seveda ne bo zgodilo, še tako kmalu. In zakaj ne? V prvi vrsti zato ne, ker Ločani — pa brez ozira naj bodo napredni ali klerikalni — sami skrbje za njegovo razširjenje. Da pa se zavarujemo že v naprej očitano, da to ni resnica, pa naj nam bo v dokaz za danes le to: Ločani imamo več društev, kojih skrb bi morala biti v prvi vrsti, če že ne neumorno vsaj kolikor toliko delujejo na začetni poti. To pa se seveda skoro nikjer ne vrši. Poglejmo v prvi vrsti le naše najstarejše društvo »Narodno čitalnico«. Kakor deluje to društvo, že res ni nikamor podobno. Zadnji občni zbor tega društva se je vršil pred zimo lanskega leta in se ga ni udeležilo niti toliko članov, da bi se zamoglo sestaviti in izvoliti nov odbor. Zato pa je ostal še star odbor, ki dela toliko kot nič. Razen »ljudske knjižnice«, ki je takorekoč odsek »čitalnice«, ki jo upravlja marljiv knjižničar in mu pomaga sem pa tje njegov prostovoljni pomagatelj — delata oba le najbrže iz ljubezni do ljudstva — se ne dela v »čitalnici« prav ničesar. Poprej in tudi pred letom smo imeli vsaj še semtertje kako igro in kako predavanje, letošnje zimo pa popolnoma nič. In lanske leto, ko bi se imela vršiti njena 50letnica, pa se ni iz yemo kakih osebnih vzrokov. Res čudno je, da se za to društvo tako malo brigamo, čeprav se »čitalnico« vedno napada na priznici od našega prečastitega debeluharja. Saj mu v svoji nedolavnosti sama daje najlepši zgled naprednega nazadovanja. — Želeli bi, da bi se stvar nekoliko obrnila in da se nam te vrstice ne štejejo v zlo, ker prišle so nam v resnici iz srca.

Dnevni pregled.

Z avtonomno Albanijo niso zadovoljni. Kdo pa zopet? Ne avstrijski Nemci. V »Graškem Tagblattu« čitamo o veliki nevarnosti, ki preti Avstriji vsled te »države«, ki jo je s takimi žrtvami ustvarila. Člankar pravi, da je grof Berchtold po mnogih neuspehih dosegel končni uspeh, ki pa lahko postane za nas usoden. Avstrija bo namreč imela v Albaniji toliko opraviti, da bo Rusija na drugi strani popolnoma proste roke imela. Avstrija in njena prijateljica Nemčija bosta obdani okoli in okoli od sovražnikov. Sami sebi sta si zaprti pot. Albanija danes nima drugega nego ministre, ki čakajo v Valoni, kdaj začno delati. Zda nimajo nič dela. Dobivajo oficijelno po 100 K na mesec (skrival seveda mnogo več). Vojni minister nima armade — naučni minister nima šol — finančni minister nima denarja. — To je nova država. Pot za hiter avanzma je odprta — seveda stane vse mnogo denarja. In od kod se jemlje? Iz albanske državne blagajne menda ne. — Nemci so prišli do spoznanja — diplomati še ne.

Trpljenje vojakov na mejl. (Iz govora soc. dem. Adlerja v parlamentu.) »Noben dan ne mine, ne da bi dobivali pisma, kliči: Tudi mi... pisma, ki nas rote, naj posredujejo naj storimo kaj, zakaj oni prezebejo, deloma stradajo, imajo zanikrno podstrešja, pa ne vedo, zakaj. Prošilo nas, naj posredujemo pri vladi, da jih pošljejo domov. Vojna in mobilizacija je priljubljena le pri nekaterih ljudeh, ki pripadajo obrti; ali oni, ki so pravzaprav poklicani na vojno, niso tako vznemirjeni. Premagovanje samega sebe, ki ga vtepajo državljani kot edino dolžnost, najvišji zakon za vse državljane: Molči pa plačaj! — ali pa za proletarja in vojake: Kuš na ubogaj! — ne poraja vedno zaželenih vzgojnih rezultatov; in potem se zgodi, da da človek močnejšega temperamenta kakšno besedo od sebe, ki je prokleto nedolžna, da postopajo proti ubogemu človeku po paragrafi nečloveškega, zastarelega in nevzdržnega zakonika, po zastarelem in od nas že davno zavrženem procesu, in ustvarjajo se obsodbe, ki so barsbarske.«

Ti so pa še hušlj. Zadnjič, ko smo imeli razpravo radi konfiskacije nekega članka, v katerem smo govorili o delu naših diplomatov, je bil državni pravdnik užaljen, da si žurnalist upa kaj takega: kritizirati tako težke posle. Še bolj za malo se mu bo pa zdelo to, kar je pisala »Neue Freie Presse« o Stürghovem govoru. Pravi, da so Stürghovi go-

voru ničevi, iz košev za diplomatske papirje izbrani stavki. »Zeit« pravi: Naša monarhija je bila med skalami balkanske krize vedena od diletantov ki ni vedel ne kod ne kam, v svoji negotovosti je videl povsod strašila in zato je mobiliziral, ne da bi bil vedel proti komu in čemu. To ni albanski plan, to sploh ni bil plan, temveč popolna brezplanost, ki nas je stala 500 milijonov...

Kaj je vse mogoče dandanes na Slovenskem. Nečuvno postopanje nemškutarskega orožnika. Poroča se nam: Ormož: Vaš list »Dan« (priloga »Dneva«, karikature in »Balkanska vojna«). — Po petdnevem preiskovalnem zaporu zopet izpuščen. — Sedaj pa vemo, da knjižica (priloga »Dneva«) le ni tako nevarna, kakor se je to v začetku govorilo, ko so jo Nemci Ormožani (konzorcij Gedlica, policaj in Wachtmeister in še nekateri meščani) na komando Volksrata na glavnem trgu obsodili na vešala!!! Pa so se tako grozansko blamirali, da se sedaj sami sebe sramujejo. Ti kunštni Wachtmeister pa najbolj, ko je segal za Nemce v ogenj. Ves skesan je sedaj prišel do spoznanja, da častiti Gedlica še le ni sam v Ormožu za paragrafe. Delal in sukal bi jih s pomočjo žandarmerije. Naučil se je moč postaviti v petih dneh tiste paragrafe o cenzuri, in je nekje našel zapisano, »knjižico komu na cesti proč vzeti, se ne reče konfiscirati, ampak samo izposoditi«. Kaj pa rečeš temu ljudje božji in učeni, kaj je to, če moč postaviti (če tudi izven službe) na cesti človeka koga prime, to se pravi: mu zapove, da stopi s kolesa, si da pokazati svoje žepe in mu končno vzame knjižico z motiviranjem, da mu jo mora proč vzeti, ker je po paragrafi prepovedano tako knjižico pri sebi nositi? In če vpraša krivca po vrhu, kdo je in od kod, kečaj rojen, kam pristojen, če še samski ali oženjen, imena staršev, če je bil že kečaj v luknji zaprt in kako se opraviči o knjižici, po katerih drugih rokah je priromala v njegov žep itd. itd. Ako si to vse zapiše na protokol, pokaže konzorciju, vsi se muzajo in posmehujejo, ubogi krivec pa niti na kolo ne more več, tako se mu hlačice tresejo od samega strahu. Ali ni to konfiskacija? Moč postaviti pa sedaj trdi, da si je knjižico samo izposodil, seveda ko mu yoda v grlo teče. Zakaj so se pa potem zločincu hlačice tresle iz strahu pred ričetom? Zakaj je iskal pomoči pri odvetniku in ne zastopil? Saj se je dognalo, da korajžni mož ni hudicu niti ne briču, pa še sodnji ne in ne politični oblasti naznanil nevarne knjižice, ampak samo paši Gedlica, žandarski višji oblasti se je končno posrečilo dognati »knjižica« je v Avstriji in v Ormožu dovoljena. Kaj pa sedaj? Nič. Čisto nič drugega nego Slovenec in orožnik sta prijatelja, zadnji si je pri prvem na cesti, ko ga je zgrabil iz prijateljstva izposodil knjižico, da se nauči iz nje balkansko politiko. Tako trdi sedaj nedolžni Wachtmeister, ko je nemškemu limu obsedel, kot lisca v past. Poslal je in izročil je knjižico zopet svojemu sedaj prijatelju, češ podpiši mi, »von mir ausgeliehenes Buch erhalten.« »Erhalten ja, ausgeliehen pa ne,« se zagovarja mladenič, ki nemško ne zna. — »Konfisciert, ali pa ausgeliehen — to je vse eno« mu razloži orožnik, in izroči konfiscirano in zopet izpuščeno knjižico. V obče se govori, prijatelj je dobil knjižico ravno kar po pošti poslano. Na njej je zapisano »konfiscirana izdaja«, kar pošto uradno tajnost tako razburi, da ista svojo tajnost kar tajnosti izroči, in ta tajnost tajnosti je spravila celi konzorcij na noge in delo preiskave je sedaj znano. Na vse zadnje pa hudiceva knjižica še prepovedana ni, blamaža na vse strani, in pokrila bi se naj s prijateljstvom, seveda sedaj — ko ni z ričetom nič. Ti ljubi »Dan« pa sedaj vidiš, kako te ormoški Nemci spoštujejo in, čitajo iz samega prijateljstva, le zahajaj pridno k njim in tudi k cenzurni oblasti žandarmeriji, zakaj bi se ti gospodje toliko trudili in pehali na okrog za ta ljubi »Dan«, ko imajo toliko drugega dela: iskati tatove in lopove in slično, za kar so plačani, ne pa po Ormožu pomagat reševati nemško politiko, kakor do sedaj. (Opomba uredništva: Poslali bomo odslej naprej, pa tudi or, deželnemu poveljstvu v Gradec, da se prepriča o nevarnosti našega lista in o čudnem počenjanju ormoškega stražmojstra in njegovemu maslu, ki mu teče raz glave na vseh koncih in krajih kakor smo izvedeli od več strani, gradiva in dokazov cela grmada.)

Laški trg. Na praznik sv. Rešnjega telesa, sem tukaj potovanje prekinil in se podal k službi božji. Trg sam na sebi, oz. lega ob bistri Savinji, naredi na tulca precej dober utis. Začudil sem se pri hiši »Spar- und Vorschussvereine«. Tukaj so baje svoj čas na ta dan bila postavljena hrastova drevesa, danes pa o

čudež — gabrova. Tempora mutantur. — Popotnik.

Literarna petnajstletnica Zofke Kvedrova. Čas beži, in že je petnajst let, odkar deluje na literarnem in žurnalističnem polju naša vrta Zofka. Sicer pri nas ni navada spominjati se takih jubilejev, ker bi jih bilo preveč, a Zofka je danes ne le med slovenskimi, nego tudi med jugoslovanskimi pisateljicami posebno zanimiva pojava. Piše namreč slovensko, hrvatsko, češko in nemško. V »Besedy Času« (št. 19, t. I.) je povedala sama o sebi: »Letos je ravno petnajst let, odkar delujem literarno. Bog v nebesih, kaj sem tega napisala v tej dobi! Niti ne vem imen vseh teh listov in lističev, knjig, zbornikov, koledarjev, kjer se valjajo moji spisi, kakor bi jih razpršila po vetru. Koliko novel, povesti, dram, aktovk, ertic, člankov, članičev, kritik, esejev, referatov, feljtonov! Na stotine. Prav sedaj izbiram te stvari, ki sestavim dve knjižici novel (hrvatskih). A malo je tega, ker sem pisala rada, kar je moje. V malem narodu je treba pisati toliko, kar je potrebno, da se pove in kar človek pove sam. Ne zato, ker ima talent za kritiko, referat itd., nego zato, da se to sploh pove.« Zofka je beletristka, dramatičarica, feministka, žurnalistka, urednica »Domačega prijatelja« in priloge »Agramer Tagblatta« za ženske, prevajalka in povrhu še dobra mati. Prevedla je mnogo čeških in hrvatskih dram, novel čeških, srbskih in drugačnih, dva slovenska in dva hrvatska romana v nemščino itd. Njene aktovke so igrali v Belemgradu, v Zagrebu, v Pragi (»Uranja«) in v Ljubljani. Svojo prvo knjižno novel je bila prodala in srečno odpotovala v Švico, da bi se učila, a honorarja ji niso poslali pravočasno, tako da je po zanikrnosti založnika spoznala celo glad. Mnogo je storila za reklamo raznim umetnikom in politikom, zlasti pa našim najmodernejšim: Stori la jim je izrednih uslug, a ni žela nobene hvale, ker danes... »ji samé si ani čert nevšiml«. Tolaj naj se z zavestjo, da se drugim slovenskim pisateljem in časnikarjem godi prav tako, če ne še slabše kakor nji! Delati na vseh koncih in krajih, razbijati svoje sposobnosti na desetero strani, ubijati se z bridkostmi vsakdanjega življenja, prenašati osebene in politične intrige, pa navadno prenačljene, zato krivične kritike, vse to je izkušala Zofka Kvedrova in je marsikdo, ki ga morada celo ona zavida in ki mu je bila celo ona kečaj strupena sodnica. Da, če bi mogel biti človek le literat! O, če bi človek smel živeti le za umetnost! Kdor pa more in mora biti še mnogo več ob enem, zasluži posebnega priznanja. Malo je takih med nami, a Zofka Kvedrova je med najboljšimi. Napisala je marsikatero originalno, pristno svoje leposlovno delo, polno bujnega temperamenta in resnične lepote, napisala je marsikak pogumen, čeprav ne vselej povsem utemeljen članek in kot medicina je vzgojila že par novih literarnih delavcev. Ko ji torej čestitamo k vsem dosedanjim njenim uspehom, ki si jih je priborila iz lastne sile, iz lastne marljivosti in neoporečne nadejanosti, ji želimo za drugo polovico njenega življenja, da bi našla vsega, kar je treba »silnych dojmu, prostfedi, klidu k práci,« pa zdravja in — neusahnega humora. Živela!

Socialni Matici je pristopil kot ustanovni gospod Fran Jerovšek, c. kr. gimn. profesor v Mariboru. Priscrna hvala! Ziveli nasledniki!

Rihard Wagner. Te dni so vsi nemški listi in vsa nemška javnost proslavili stoletnico rojstva R. Wagnerja. R. Wagner je danes svetovno znan. Rojen je bil 22. maja 1813 v Lipskem — in je umrl dne 13. februarja 1883. v Benetkah. Na slovenskem odru so se izvajala njegova dela: Tannhäuser. Večni mornar, Lohengrin. Glasbena Matica je pela oratorij »Zadnja večerja«. — Nemcem je Wagner največji nemški duh 19. veka, v katerem se je zbudil stari germanski svet.

Pastirji našli žensko truplo. Dne 7. t. m. so našli pastirji v Golobji dolini pri Borovnici truplo neke ženske. Truplo, ki je moralo že dalje časa tam ležati, se ne more spoznati, ker obstoji večinoma že samo iz kosti. Ženska je morala na poti od Rakitne proti Borovnici pasti raz skalo. Poleg trupa je ležala pivska steklenica s Hofmanovimi kapljicami, nahrbtnik, ovijalen robec in bela ročna košarica. Kdo da je ženska, se ni moglo dognati. Po belih laseh se sodi, da je bila ženska čez šestdeset let stara; bila je kmečko oblečena. Pri nji so našli dve kroni in dvainšestdeset vinarjev. Zločin je v tem slučaju popolnoma izključen.

Aretacije v Vižmarjih. V Vižmarjih je te dni orožništvo prijelo in aretiralo dvoje oženjenih delavcev, ki sta se s ponarejenimi listinami hotela izseliti v Ameriko. Orožništvo je dalje aretiralo nekega delavca, ki je tudi hotel pobegniti v Ameriko, pa še

ni zadostil vojaškim dolžnostim. Vse tri delavce je orožništvo izročilo deželnemu sodišču v Ljubljani.

Nesreča. 34letni hlapec Anton Sterle iz Prevoj se je te dni pone srečil pri nalaganju drva na voz. Neki hloed mu je namreč padel pri tem na desno nogo in je Sterleta znatno poškodoval.

Med šolskim poukom ga dohitela smrt. 20letnemu učenca sedmega razreda realke v Idriji Emilu Vremšaku iz Kamnika je postalo pretečeno sredo ob pol 10. uri dopolne med šolskim poukom nenadoma slabo. Čez nekaj sekund nato je Vremšak pred očmi prestrašenih sošolcev in profesorjev umrl. Vsi poskusi, mladega fanta zopet oživiti, so bili brez uspeha. Na mesto nesreče sta prihitela takoj dva zdravnika dr. Štervak in dr. Papež, ki pa sta mogla konstatirati le smrt. Vremšaka, ki je bil priden učenec, je zadela kap.

Žrtve pijake. Pretekli ponedeljek so našli v bližini vasi Travnik mrtvega domačina delavca Turka. Prejšnji dan popoldne je še hodil po vasi, zvečer so ga pa videli ležati pijanega. Umor ali samomor je izključen. Bil je vdan žganju. Zabredel je v pijanosti iz vasi, kjer ga je zadel mrtvoud vsled preobilo zavžetega žganja.

Zakaj je katoliška cerkev proti sežiganju mrtvih? Zato, ker bi raje sežigala žive, kakor je to delala v srednjem veku.

Bistiška kočja v Kamniški Bistrici se otvori jutri, t. j. v nedeljo, dne 25. t. m.

Detektiv — posestnik bordela. V Karlinu pri Pragi je umrl 73letni Em. Kaucky, detektiv v Pragi. Zapusil je 700.000 K, ki jih je pridobil s tem, da je imel koncesijo za bordele na Mali strani, ki so mu letno nesli stotisoče. Detektiv — posestnik bordela. Tajni varuh zakona — trgovec s človeškim mesom. Zasledoval je zločine — sam pa imel patent za najkrutejši zločin moderne družbe.

Oproščen morilec. Kakor se iz Lvova poroča, je tamošnje porotno sodišče dne 22. t. m. oprostil delavca Szuczika, ki je svoj čas ustrelil svojo nevesto in nje sestro, ker sta bili vanj obe zaljubljeni, na kar se je hotel sam umoriti. Obsojen je bil samo radi prestopka orožnega patenta, na tri tedne ječe.

K poskusu umora avtomobilnega tovarnarja Gardinna. Kakor je »Dan« že poročal, je prišel dne 21. t. m. neki človek, Davignon po imenu v neko tovarno za avtomobile v Parizu, kjer je povedal, da kupi neki avtomobil, samo pod pogojem, da napravi z njim poskušnjo. Ravnatelj tovarne Gardinne se je nato peljal z Davignonom v neki kraj blizu Pariza. Med vožnjo pa se je nekaj poskodovalo kolo, na kar je stopil ravnatelj Gardinne z avtomobila pogledat, kaj da je. Tu je nenadoma potegnil Davignon iz žepa samokres, sprožil je deset strelav na ravnatelja in ga je težko poškodoval. Nato je Davignon pobegnil z avtomobilom K temu dogodku se še poroča: V avtomobilu je sedela tudi Davignonova ljubica, ki je tudi pobegnila na avtomobilu s svojim ljubimcem. Razume se, da je začelo tamošnje orožništvo takoj zasledovati roparja. V nekem hotelu v Essigny le grande so našli avtomobil, katerega je Davignon ukradel. Orožništvo je Davignonovo ljubico aretiralo, dočim je ropar ušel roki pravice. Pa le za kratko. Orožništvo je hitelo za njim in ga je prijelo pri nekem močvirju v bližini občine Clastres blizu Pariza. Ko so orožniki zahtevali, naj se Davignon uda, je ta sprožil na orožnike tri strele, ki pa niso k sreči zadeli nikogar. Neki civilist, ki se je orožnikom pridružil, je ustrelil na Davignona in ga je ranil. Nato so orožniki roparja prijeli, zvezali in ga izročili sodišču. Ta predrzna roparska tatvina spominja na zloglasnega načelnika pariških apašev, Bonnota in na njegove tovariše.

Parnik zadel ob mino. Po neki vesti iz Smirne se čuje, da je zadel parnik »Senegal« dne 22. t. m., ko je zapuščal tamošnje pristanišče, ob neko mino. Pri tem je zadobila ladja velike poškodbe v vseh svojih delih. Moštvo, ki je bilo na ladji, se je razun štirih oseb vse rešilo. Nekaj izmed potnikov je težko ranjenih.

Po njih dejanjih jih boste spoznali... Dne 19. t. m. je bil pokopan v Porubi na Moravskem tamošnji 22letni učitelj Metod Zdražil. Kakor je zdravnikova preiskava dognala, je učitelj umrl vsled naglega navala krvi v glavo. Mladega učitelja je neprestano razburjalo maščevanje božjega služabnika P. Schmieda iz Porube, ki je znan klerikalen petelin. P. Schmied je v jeseni leta 1912 nesramno zmerjal učitelja Zdražila v tamošnji cerkvi pri službi božji. Učitelj ga je tožil, Zdražil je P. Schmiedu odpustil žaljive besede, ko se je ta zavezal, da plača kazen v narodne namene in da preklicuje svoje žalitve v časopisih. Pater Schmied pa ni dal

več miru učitelju, ki je bil jako nežnočuten. Neprenehoma je proti njemu intrigiral in to na tak način, da je bilo državno pravdnštvo samo prisilejno podati obtožbo radi razžaljenja uradne osebe učitelja Zdražila. Schmied je bil tudi obsojen. Vendar neprestane, nadaljne intrige patra Schmieda so tako učinkovale na uboga učitelja, kateremu je bilo šele dvajdvajset let, da je padel. Po njih dejanjih jih boste spoznali...

Iz temin Rusije. Pred okrožnim sodiščem v ruskem Tule se je vršila v teh dneh obravnava proti kmetici Malinovi. Ta obravnava je jasno dokazala, lake grozne razmere vladajo v zapadnih ruskih kmečkih občinah. Zakonska Malinin sta živela v neprestanih prepirih in bojih, ki so dosegli stopinjo neznanosti. Slednjič je žena sklenila, da se na vsak način otrga za vselej svojega moža. In to je tudi izvršila na grozen način. Neko noč je zakurila ož in je začela kuhati lug pod pretežo, da bo prala perilo. Moč je med tem legel na peč. Ko se je lug kuhaj in je mož na peči trdno zaspal, je vzel kmetica vedro z vrelim lugom in je polila z njim glavo svojega spečega moža. Smrtno opečeni in oslepljeni Malinin je padel raz peč na tla in tu je njegova žena — kar je sama priznala — polila svojega moža še z dvema vedroma vrelega luga. Ko je Malinova videla, da njen mož še živi, se je vrgla nanj in ga je začela daviti. Zverinski glasovi, ki jih je daljal iz sebe v neizmernih boleštih mučeni nesrečnej, so razburili celo vas. Mužiki so prihiteli in so odtgali pobesnelo žensko od njene zdeformirane žrtve. Malinin je kmalu nato umrl v groznih bolečinah. Vse meso mu je na opečenih mestih odpadlo od kosti. Morilko so aretirali in jo izročili sodišču. Obsojena je bila na dosmrtno prisiljeno delo. Strašen slučaj! Taki slučaji so mogoči samo v najzgodnejših kotih velike Rusije, kamor doslej še ni prišlo niti trohice prosvete in kjer je ljudstvo vzgajalo stoletno robstvo, beda in trpljenje. — Še ena žalostna slika iz temin velike Rusije. Karanogajska ruska ste pa je kraj, kjer primanjkuje — žensk. Malo se jih tam rodi in veliko jih umira. Zato nimajo tamošnji samski moške dovolj nevest in oženiti se ne more ubog, temveč le oni, ki je bogat. Pomanjkanje žensk v Karanogajski ste pi je doseglo tako visoko stopnjo, da je priklicalo v življenje novo vrsto trgovine: trgovino z ženskimi. Kralji, ki so bogatejši na ženskih, dajejo v Karanogajsko ste po »žensko blago« na prodaj. V sredini Karanogajske stepe, na postaji Terekli Mechteb je bila te dni prodana na javni dražbi astrahanska Tataraka. Dražba se je vršila popolnoma po zakonitem načinu (po zakonu šariata). Astrahanski Tatar Minkumennov, ki dobro govori rusko, je pripeljal na trg svojo sestričino — vdovo in jo je postavil na javno dražbo. Deset kupcev se je našlo. Vsak izmed njih si je dobro ogledal »blago« in nekateri so se začeli celo pogovarjati z njo, kar je po mohamedanskih zakonih prepovedano. Prva cena je bila petdeset rubljev in prodajalec je proglasil, da proda »blago« onemu, kdor bo dal največ zanj. Dražba je trajala precej dolgo. Slednjič je kupil ženo neki Orazali Ožaliev za znesek 200 rubljev in je dobil od prodajalca sledeče potrdilo: »Prodal sem svojo sestričino Aini - Kamal - Muchamedžan — Kizy Orazalioglyu in se podpisem: Nasibule Mukmenov.« Poročka se je vršila še isti dan.

Obsojen defravdant. Dne 20. t. m. je bil obsojen v Berlinu bančni defravdant Brunig, o katerega defravdaciji je »Dan« že poročal na štiri leta in šest mesecev težke ječe. Kot udeleženci defravdacije so bili obsojeni tudi: Brunigov svak Hatke na eno leto šest mesecev, njegova žena na eno leto ječe, Brunigova ljubica, Olga Kranich, na eno leto devet mesecev in njen brat Herman Kranich na dve leti ječe.

Ljubljana.

Deželni šolski svet na Kranjskem. Za člane dež. šolskega sveta so imenovani gg.: Dr. Jožef Lesar, vodja semenišča, profesor Anton Kržič, mestni učitelj Adolf Sadar in vladni svetnik, realčni ravnatelj dr. R. Junowicz. Za namestnika so imenovani gg.: profesorja dr. I. Svetina in dr. Al. Levičnik, mestni učitelj Franc Šifer in profesor na nemški gimnaziji Adrijan Achitsch. Vsi so imenovani za dobo šest let. Za namestnika deželnošolskega referenta dvornega svetnika pl. Kaltenegger je imenovan okrajni komisar dr. Franc Vončina, za namestnika deželnošolskega nadzornika Hubada vpokojeni ravnatelj dr. Franc Detela, za namestnika deželnošolskega nadzornika Levca ravnatelj pripravnice Anton Černivec, za namestnika deželnega šolskega nadzornika A. Belarja vpokojeni šolski svetnik H. Gartenauer.

— **Hrvaški inženirji v Ljubljani.** Na povabilo društva inženirjev v Ljubljani nas obiščejo te dni člani »Hrvaškega društva inženirja in arhitekta u Zagrebu«. Program obiska je sledeči: V soboto, dne 24. maja 1913: Ob 12. uri 47 minut dohod v Ljubljano; korporativni sprejem na južnem kolodvoru; vožnja gostov z izvoščki v hotel Union, kjer bodo stanovali in ob 1. uri obedovali. Ob 2. uri 45 minut ogled: a) opekarne tvrdke F. P. Vidic & Komp. na Viču; b) črpalnišča mestnega vodovoda v Klečah; c) regulacijskih del v Ljubljani in gradbe kanalov zbiralnikov. Ob 6. uri 45 minut predavanje rud. svetnika ing. V. Strgarja »O idrijskem rudniku« v deželni gledališči. Ob 8. uri 30 minut komers v hotelu Tivoli. — V nedeljo, dne 25. maja 1913: Ob 9. uri 30 minut sestanek v kavarni Union; ogled mesta (muzej, grad, osuševalna dela itd.) Ob 1. uri banket v hotelu Union, ki ga priredi »Društvo inženirjev v Ljubljani«. Ob 5. uri 30 m. sestanek v kolodvorski restavraciji. Ob 6. uri 32 minut odhod.

— **Vsem, ki nas vprašujejo glede služb na Balkanu** sporočamo, da uredništvo samo ne more osebno dati nikakih informacij. Ravna naj se po navstvih, ki so jih čitali v »Pismu iz Beograda«. Dopisane naslove smo poslali našemu dopisniku, za katere bo obvestil pravočasno one, za katere bo ugodno kazalo. Drugim bi svetovali, da naredijo izlet v Beograd — in se tam osebno informirajo.

— **Ludovik Stricelj**, K večeršnjim življenjskim podatkom dodajamo še sledeče: Rojen je bil v Zalogu pri Ljubljani l. 1851. V Ljubljano je prišel kot mlad človek in se je posvetil dimnikarski obrti. Vstopil je dne 29. aprila 1875. kot član k prostovoljnemu gasilnemu in reševalnemu društvu, bil je torej sedaj najstarejši član. Od l. 1899. je bil Stricelj načelnik društva, eden najmarljivejših in najdelavnejših članov. Sodeloval je pri vseh ljubljanskih požarih, bil je odlikovan z meščanstvom in z zlatim zaslužnim križcem. Pogreb bo jutri.

— **Fehrtarenje brez konca in kraja.** Na sv. Rešnjega telesa popoldan je škof blagoslovil pri novi cerkvi na Elizabetni cesti križ na zvoniku. »Slovenec«, ki je to v sredo naznanil, je pristavil ob enem, da bo pri tem blagoslovljenju lahko vsak to priliko porabil in si neovirano ogledal cerkev. V resnici so pa ljubljanski tertijski in tercijske porabili to priliko, da so vsacega, ki je šel ogledat si cerkev, nahučili, naj da kaj za cerkev. Pobrali so neke sorte mile darove (!) po grošu, za ta denar pa — manj še vzeli niso — so dajali ljudem neke pildke, ki se jih dobi — 10 za en groš. Sama farška fehtarija in še — nesramna povrh!

— **Pri državni policiji ljubljanski** so nastavljeni zdaj vse sorte juristi, nadkomisar, koncipisti in pol kompanije raznih »vahnajstrov« na »revierinspektorje«, (kot bi bila Ljubljana Albanija!) ali če pogleda človek v notranje in zunanje poslovanje tega c. kr. policijskega kora, se mu zdi, kot bi bil tržaški ravnatelj Manussi poslal v Ljubljano najslabši material. Ni čuda, da ni v mestu nobenega reda. Samo z nezasišani mi globami se hočejo nekateri štrebarji postaviti navzgor. Zato tudi ni čuda, da se je nek vladen funkcionar izrazil ob priliki neke kritike: »Was will man, die Mannschaft, die wir von der Stadtgemeinde übernommen, ist sehr gut discipliniert und versteht ihren Dienst, sie hatte nur eine schlechte Leitung, was wir aber aus Triest bekommen haben, ist aber unter 0! — Nesposobnost in zanič vodstvo policijske straže se je pokazala ravno včeraj pri procesiji na Frančiškanskem mostu! Pa tudi drugod!

— **Nekaj za c. kr. državno policijo.** V gozdiču blizu vasi Jarše streljajo nemški fantalini z ostrimi patrenami in bi bili predvčerajšnjem popoldne skoro zadeli dva ljubljanska šetalca. Ko sta jih gospoda opozorila na nevarnost takega početja, so nemški fantalini odgovorili: Škoda bi ne bila velika (če bi bil kdo začet; namreč kdo od Slovencev). Tako torej: nemški smrkvanci si upajo na Slovence na pripombo, da je njegovo početje nevarno, odgovorili, da bi ne bilo škoda, če bi se koga zadelo. Priporočamo c. kr. policiji, ki izvoščke na ulici in blapce težake citira radi vsake malenkosti na urad, da prime one nemške fantiže za ušesa, da oprosti koga drugega tega dela! Sicer bo samoobramba na mestu!

— **Odgovor »Slovenca« na napad Kovačica.** Pred par dnevi je »Slovenec« napadel sprev. v p. Kovačica, češ, da je tega stražnik odpeljal na opazovalni oddelček ker je svojo ženo pretepal. Resnica pa je, da je bil mož zelo vester in miren v svoji službi dokler se ni ponesrečil. Poškodoval se je nekoč težko na glavi, kar lahko dokažejo izborni

primariji in pozneje še profesorji na kliniki, ki so ga zdravili na kar je bil mož vsled tega vpokojen. Od tistega časa je zmerom tožil o nočnem glavobolu. S svojimi najboljšimi prijatelji je le malo občeval — bil je pri tem ves zmeden in je govoril vsakovrstne stvari; torej bi ne bilo nič čudnega, ako bi se mu um omračil. Sedaj se je zopet sprevodnik Skrbinc ponesrečil ter na glavi poškodoval. Ali imajo mogoče železničarji jeklene bronaste glave, da jim ne škoduje noben padec ali udarec? Če se spodtakne kaka visoka oseba in pade, piše takoj ves svet o njem, da si je možgane pretresel, pri železničarjih je izjema. To pa samo pri tistih, ki ne trobijo v klerikalni rog. Oražem in Knoll smeta delati vse, akoravno vlečeta rente, pokazati pa nimata nikakih poškodb ter opravljata vsakovrstna opravila. H koncu še to, da vboji železničarji tudi nimajo tako trdih butic, kakor iz deželnega denarja se debeleči: Pegan, Lampe, Štefe ali Moškrce, katerim tako noben udarec ali padec ne škoduje.

— **Zastavica.** V Ljubljani naprednjak, v Spodnji Šiški klerikalec (Vodovodna zadruga), v Zgornji Šiški naprednjak (gostilna). Kdo in kaj je to?

— **Odprtje spominske plošče v Spod. Šiški** se je vršilo v nedeljo klerikalcem na čast in v njih osamljeni prisotnosti. Za »Dan« je bil pričujoč naš Fige Lipi, ki bo jutri o tem, kar je slišal, napisal posebno poročilo.

— **Kino-Metropol v deželnem gledališču.** V soboto in nedeljo popolnoma nov spored: Krkonoši pozimi (naravno); Srčna drznost (komično); Skoz temo k luči (drama, samo popoldne); Izgubljena sreča (drama, samo popoldne); Izkranje francoske mornarice (naravno); Daleč od sreče (samo zvečer, 1200 m dolg film, drama); Leo na ženitovanjskem potovanju (komično). Predstave se vrše danes ob pol 9., v nedeljo ob pol 4., pol 5., pol 6. popoldne in pol 7. in pol 9. zvečer.

— **Popravek:** V »Kino-metropolu« se namesto točke »Daleč od sreče« predvajata dva najnovejša monopolska filma »Skrivnost rumene sobe« in »Kralj zračnih višav«. Predvajanje teh dveh filmov traja približno dve uri. Senzacija prve vrste.

— **Pokončavanje mladih ptičev.** Ako gre človek sedaj ob nedeljah ali praznikih na deželo, zapazi polno ljudi, ki hodijo po hostah in pobirajo mlade ptiče iz gnezd. Dobro je zanje vse: soje, srake, detali, žolne, kosi, škorci itd. Kak posameznik dobi toliko gnezd da ima doma polno skledo mesa mladih ptičev. Kje so tukaj poklicane oblasti, ko se ne ganejo? Kje so orožniki da ne vidijo tega? Ti gospodje naj bi se rajši malo potrudili v hoste!

— **Znani cirkus Schmidt** pride prihod. teden v Ljubljano. Ta cirkus se je ljubljancem prikupil z zanimivim sporedom. Sedaj nastopi cirkus z nekaterimi novimi silami. Natančnejši spored priobčimo v kratkem.

— **Nesreča.** 27letnemu delavcu Martinu Hafnerju je padla te dni na Južnem kolodvoru med delom železna tračnica na desno nogo in mu jo je znatno poškodovala.

— **Vlom.** Pred kratkim so v lomili doslej neznani tatovi ponoči na Kodeljevem v neko barako za delavce in so odnesli od tam razna živila v skupni vrednosti 14 kron.

— **Občni zbor Narodno soc. zveze** se vrši v nedeljo dne 1. junija t. l. v restavraciji Narodnega doma v Ljubljani, po sledečem dnevnem redu: 1. Pozdrav predsednika, 2. Poročilo tajnika, 3. Poročilo blaginika, 4. Strokovno poročilo, 5. Volitev odbora, 6. Volitev nadzorstvenega sveta, 7. Volitev zaupnikov, 8. Sprememba pravil in 9. Slučajnosti. Pristop na občni zbor imajo povabljeni kakor tudi po njih upeljani gostje.

— **Naslim inteligentom.** Prihodnjo nedeljo ima N. S. Z. svoj občni zbor, na temu zborovanju se namerava začrtati smer v smislu razširjenja edine naše narodne delavske organizacije. Da se to delo tem lažje izvrši je pa dujno potrebno, da tudi naši inteligenti kaj store zato. Posebno pri vzgoji mladine je dobro došel vsakdo, ki ima zanimanje in dobro voljo zato. A žal v Ljubljani in na Kranjskem sploh pogrešamo tega, v Trstu se vsa inteligenca zani-ma in deluje za N. D. O., a pri nas se ne stori nič. Tudi pri klerikalnih organizacijah se vidi da vse njih delavske organizacije vodijo takorekoč prvaki njih stranke. Zato N. S. Z. vabi vse tiste, ki jim je za naše delavstvo in mladino, da vstopijo v krog tistih, ta se v nedeljo občnega zbora udeležijo. Manj kritike in več dela.

— **Kino-Ideal.** »Quo vadis?« se na splošno zahtevno ponavlja danes do ponedeljka. Glavni prizori so levi ki planejo na obsolene kristjane, go-reči Rim, boj Ursusa z bikom in

smrt Nerona. Vsi ti prizori so pustili že pri prvi predstavi nepozabljivi utis. Predstave vsak dan od 1—3, 3—5, 5—7, 7—9, 9—11. ure, v nedeljo od pol 11. do pol 1. Predprodaja od 10. do 12. dop. Otvoritev vrta drugi teden.

Trst.

Kako socijalno - demokratična »Zarja« laže, priča sledeči dogodek: Pred nekaterimi dnevi se je obrnila paroplovna družba »Dalmacija« na posredovalnico dela NDO, z vprašanjem, če bi mogla dobiti 30 težakov. Ker pa se je NDO, dozdevalo, da gre pri »Dalmaciji« morda za kako delavsko gibanje, družbi zaželenih 30 težakov ni takoj poslala, marveč je poslala k ravnateljskemu 2 zastopnika, da se o stvari natančno informirata. Kajti, če bi se pripravljala stavka bi NDO, pač ne mogla dati delavcev na razpolago in se pustiti na ta način od podjetnikov izrabljati, marveč bi proglasila s stavkujočimi solidarnost. Točke svojega programa, v kateri je zapopadena v gospodarskih bojih jeklena solidarnost, se drži NDO, strogo. Toda pri »Dalmaciji« se ni šlo za stajkovno gibanje. Delavci, ki so bili podrejeni zakupniku, kateri je imel pogodbo z »Dalmacijo«, so samo zahtevali, da bi se jih direktno podredilo družbi »Dalmaciji« in da bi bili od zakupnika neodvisni. »Dalmacija« pa je od delavcev zahtevala, da morajo položiti v slučaju, da si osnujejo zadrugo, kavcijo, kakor jo je položil zakupnik. Omenjeni delavci delajo namreč pri razkladanju parnikov in ker vsak hip kaj zmanjka, zato je čisto naravno, da mora dotičnik, ki prevzame delo, položiti kavcijo. Ker pa delavci kavcije niso hoteli položiti, zadrugo pa so hoteli imeti, zato je »Dalmacija« sklenila, napraviti s tistimi delavci pogodbo, ki bodo v stanu položiti kavcijo. Ne smemo pa pozabiti omeniti, da so hoteli omenjeni italijanski delavci ustanoviti zadrugo samo zato, da bi izpodrinili vse slovenske delavce, ki so bili pri omenjeni tvrdki, pri razkladanju parnikov, do danes uslužbeni. Ko je bil NDO, ves ta položaj znan, je sklenila poklicati slovenske težake in jih vprašati, če bi bili pripravljeni položiti kavcijo, češ v tem slučaju bodo pri »Dalmaciji« sprejeti. To je bilo vse. In »Zarja« ima pogum trositi v javnost največje laži. Pravi, da so stopili delavci pri »Dalmaciji« v stavko in da delajo zdaj na njihovem mestu tisti delavci, ki jih je poslala na delo NDO. Kaka ostudna laž! Resnica je, da nihče izmed delavcev pri »Dalmaciji« ni stopil v štrajk in da NDO, tudi nobenega delavca ni poslala k »Dalmaciji«. Povemo pa, da se bodo razvijale stvari od zanašelj tako-le: Če bodo dosedanj delavci pri »Dalmaciji« zahtevali po vsej sili, da jim »Dalmacija« privoli v ustanovitve zadruge, bodo morali položiti kavcijo; če pa tega ne bodo hoteli storiti, pa se bodo morali še zanašelj zadovoljiti z zakupnikom, ki ima — kakor smo že omenili — položeno kavcijo in je on za vse odgovoren; potem pa ne bo povolil ne to ne ono, čem jim pa ne bo povolil ne to ne ono, potem pa bo »Dalmacija« prisiljena skleniti pogodbo z drugimi delavci, s takimi, ki bodo položili kavcijo, oziroma za katere bo položil kavcijo kdo drugi. Čisto naravno pa je, da se bo, če se razruši z dosedanjim zakupnikom in delavci pri »Dalmaciji« pogodba, v tem slučaju NDO, potrudila, da pridejo na delo slovenski delavci, kajti naravnost greh bi bil, ako bi se zanemarjalo na tisoče brezposelnih slovenskih delavcev in protežiralo tuje, regnikole, katerih je v Trstu itak toliko, da bi bil že skrajni čas, da bi jih vlada izgnala. Dokler so na domačih tleh brezposelni domači delavci, toliko časa bi se tujim delavcem, izvenavstrijskim državljanom, ne smelo dati dela; takrat pa, kadar bodo vsi domači delavci zaposleni in se bo še čutila potreba po delavcih, pa bomo z veseljem poklicali tudi izvenavstrijske delavce. Vemo, da je socijalnim demokratom v tem pogledu vseeno, ali stoji stvari tako, ali pa tako; k večjemu to uslugo izvršujejo, da pomagajo Italijanom izpodrinati Slovence, »Zarja« pa povemo, naj o krumirstvu, ki ga očita NDO, kar lepo molči. NDO, je skoz in skoz poštena delavska organizacija, ter ni in tudi ne bo krumirila. Pač pa je krumirila socijalna demokracija vselej, kadar je NDO, uprizorila kako gibanje. Socijalna demokracija je šla celo dalje; zvičajnim potom je proklamirala štralk z namenom, da Slovence izpodrine. Italijanski delavci, katerim je dajala socijalna demokracija navodila, so šli takoj drug dan na delo; slovenski pa so bili vztrajali, bili so solidarni, ker niso slutili, kaj socijalni demokratje pripravljajo. In tako se je pripetilo, da podjetnik slovenske delavce ni hotel več sprejeti, češ vi ste tisti,

ki hujskate delavce k uporu. Tako postopanje gotovo ni socialistično. To je samo majhen slučaj. Pripravljeni smo priti na dan s celo vrsto slučajev, kako so socijalni demokratje s pomočjo krumirstva izpodrinjali Slovence. Danes teh slučajev ne bomo omenjali. To kar smo napisali, naj zaenkrat zadostuje. Že s tem smo socijalno-demokratične laži temeljito izpodbili. Da bomo razkrinkali socijalno-demokratično gnuloba tudi na shodih, to je samo po sebi umljivo. Delavstvo naj spozna, kaka hinavščina vlada v socijalno-demokratičnih vrstah, kjer zlorabljajo socijalistični program na vse mogoče načine. Trdno smo prepričani, da bo prišel čas, ko bo ta gnuloba izgnana; izpodrinilo jo bo zavedno in pošteno delavstvo.

Društva.

Telovadno društvo »Sokol« v Štepanji vasi priredi v nedeljo dne 25. t. m. popoldan ob pol 2. uri peš izlet po glavni cesti čez Hrušico, Dobrunje, Zadvor v Zg. Kašelj. Tam je eno in pol ure odmor. Potem čez D. M. v Polje nazaj v Štepanjo vas, kjer se vabijo vsi brati Sokoli, da se polnoštevilno udeležijo tega izleta. Zbirališče v telovadnici pri br. Jos. Anžiču v Štepanji vasi. — Na zdar!

Napredno politično gospodarsko in izobraževalno društvo za Moste priredi v nedeljo dne 25. t. m. društveni shod v prostorih g. Kovača v Šmartnem ob 4. uri popoldne. — Odbor.

»Sokol« v Gorici priredi dne 1. junija t. l. veliko vrtno veselico na Goriščem. Sodeč po pripravah obeta biti ta veselica izredno zanimiva. Telovadci nastopijo s prostimi vajami, razni pevski zbori bodo gotovo privabili mnogo občinstva iz Gorice in okolice. Preskrbljeno bo za zabavo, omeniti moramo tudi, da bodo različni oštirji odsekaši in odsekašice skrbele za dobro kapljico in dober prigrizek. Nihče naj torej ne manjka. Na zdar!

I. Kolesarsko društvo »Balkan« priredi 1. junija dirko za društveno prvenstvo ob enem ples v Briščkih pri Proseku.

II. Kolesarsko društvo »Balkan« priredi dirko »Primorski prvak« 22. junija na progi Opčine-Gorica na slavnost Kol. društva Danica. Vabljeni so vsi člani ljubljanskega društva, da se prigrasijo k dirki za »primorskega prvaka«; vpisnina 5 K. dovoljeno je teči s prostim tekom.

Akad. telm. društvo »Tabor« v Gradcu ima v soboto 24. t. m. ob 8. uri zvečer svoj I. redni občni zbor letnega tečaja v gostilni »zur Universität« z običajnim sporedom.

»Akad. društvo slov. veterinarjev na Dunaju« priredi svoj II. redni občni zbor dne 24. maja v rest. »Siegel«, III. Neulingg. 28. Začetek točno ob pol 8. uri zvečer. Slovanski gostje dobrodošli!

Akad. društvo »Slovenija« je izvolila za letni tečaj te-le odbornike: Predsednik: med. Janez Oražem; podpredsednik: med. Albert Trtnik; tajnik: iur. Lojze Zbačnik; blagajnik: med. Karl Luschützky; knjižničar: iur. Josip Rutar; arhivar iur. France Gorečan; gospodar: iur. Miha Bezljaj; namestnika: phil. V. Gruntar in tehn. France Burnik; pregledniki: med. M. V. Brezovnik, phil. Jože Rus in Fance Zdošek; Društvo se je preselilo z majem v VIII. okraj, Langegasse 50/I.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 23. maja. Danes je v avstrijskem parlamentu obsodil avstrijsko politiko zadnjih mesecev dr. Čingrija, zastopnik naprednih Jugoslovancev. Naštel je vse pridobitve monarhije za časa balkanske vojne in te pridobitve so: »Skader pridobijen za albanski fantom, Ada Kaleh anektirana« in nadaljeval:

»Kar pa nas Jugoslovane posebno ogorča, je to, da je bila vodilna misel politike zadnjega časa tako pronosirano Jugoslovanom sovražna. Vsem drugim so veljale simpatije Turkom in Arnavtom, še Grkom — le Srbom in Bolgarom ne. Reklo se je, da je treba protiuteži proti panslavizmu kričalo se je, da je Srbija ruski vazal, ob enem pa se je zahtevalo, da — postane avstrijski.

Avstrijski Jugoslovani smo vedno izpolnjevali svoje dolžnosti napram monarhiji, nam se ima Avstrija zahvaliti, da je velesila — toda nikdar se ne ozira na naše čuvstvovanje. Aho smatrajo drugi albansko po-

litiko naših diplomatov za pogrešno, da, za smešno, za nas je ta politika razžaljenje.«

Teko, a se je prišel do besede češki poslanec Kiofač, ki je izvajal, kakor sledi:

»Po vsem tem, kar se je v Avstriji zgodilo, si ne da parlament navezati na gobčnik. Gospodarski položaj je postal »sled te politike takšen, da zahteva razpisnitve.« Nadaljuje: »Vidimo, da smo dosegli le eno: ne le, da smo naščuvali proti sebi Balkan, temveč celo Evropo, vsled česar seveda tudi uspeh ni izostal in (a se imenuje Ada Kaleh. Nad balkanskimi narodi pa izvršujemo posel političaja še sedaj. Ona stvar z Albanijo ni bila ničesar drugega kot perverz-nost starega gospoda.« Nato se peča s tiskovnim uradom zunanjega ministrstva in nadaljuje: »Kania kot vsi vodilni možje literarnega oddelka zunanjega ministrstva so Mažari. In pod vplivom teh mažarskih gospodov je bil zunanji urad avstrijski. Ta mažarska politika nam je odtujila Rumunijo.« »Da vlada v Avstriji absolutizem, mi ni potreba povdarjati, vsi dogodki to potrjujejo. Prochazkovo in Essadovo afero je razširil naš literarni biro v svet.« Na to obtožuje govornik korespondenta »Reichspost« Wagnerja, da je pošiljal v list lažljiva poročila, kar ne potrjujejo samo bolgarski, temveč tudi berlinski listi.

Ko je govoril še klerikalec Jerabek, je bila seja v znamenju kralvalov med kršč. soc. in nem. nac zaključena. Prihodnja seja v ponedeljek popoldne.

RAZMERE MED GRKI IN BOLGARI.

Atene, 23. maja. Vse vesti, da je grška vlada zapovedala vojski odkorakati proti Kobali in drugim od Bolgarov zasedenim krajem, so neresnične. Grška vlada ne pripisuje poslednjim spopadom med Grki in Bolgari nobene važnosti. Kralj sam se pa pada v Sageso, kjer bo z vrhovnim poveljnikom premotril položaj in poskusil doseči z Bolgari sporazum v tem smislu, da se določi široka nevtralna zona (pas), da se tako prepreči vse stike vojaških čet.

VOJAŠKA POGODBA MED RUSIJO IN FRANCIJO.

Petrograd, 23. maja. Potrjuje se vest, da je dospel francoski admiral v Petrograd. Kakor poročajo listi, ima prihod ta namen, skleniti vojaško pogodbo med Francijo in Rusijo, pogodbo, ki ima svoj začetek že v lanskem avgustu. Dumi bo prihodnje dni predložena mornariška predloga, ki bo zahtevala v pokritje 2 milijardi rubljev.

Odgovorni urednik Radivoj Korene. Last in tisk »Učiteljske Tiskarne«

Telovad. društvo »Sokol« : : v Ljubljani. : :

Včeraj, dne 22. maja je preminul brat

Ludovik Stricelj

eden najstarejših in najzvestejših naših članov. Pogreb se vrši v nedeljo, dne 25. maja ob 3. popoldne iz hiše žalosti sv. Petra cesta št. 33 na pokopališče k Sv. Križu.

Zbirališče točno ob 2 1/2. popoldne v telovadnici »Narodnega doma«.

Bratje, udeležite se polnoštevilo!

Na zdar!

ODBOR.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pismenim vprašanjem je priložna znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglasih ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zvanjli inserenti v znakmah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Glasovirje, planine, avtomate, gramofone, plošče prodaja, uglašuje, popravila solidno Josip Oblak, Ljubljana-Glince 92.

Cenjenim obiskovalcem Trsta se priporoča prenočišče v hotelu H. Kosič, ulica Carradori št. 15. Cene nizke. — Skupno več dijakov, najnižja cena.

Kdor si želi nabaviti nagrobni spomenik, si naj ogleda zalogo pri Sv. Križu (novo pokopališče v Ljubljani), kjer vam najceneje in s solidnim delom postreže dpmaća tvrdka Fr. Kunavar, kamnosek.

Spominjajte se dijaškega društva »Domovina«

Kavarna
odprta celo
noč.

„LEON“

Gostilna
Florijanska ulica št. 6.

Na izbiro pošilja tudi na deželo: Krasne
krila, kostume,
nočne halje,
perilo in vsako
modno blago.
Solidna tvrdka:

BLUZE

M. Krištofič - Bučar
Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.
Neprekosljiva v
otroških oblekah
:: in krstni opravi. ::

Lasne kite

najfinije kakovosti po 5, 7, 9 in
12 kron — vse vrste lasne podlage
in mrežice — barva za lase in brado
„Neril“ po 2 in 4 K — toaletne po-
trebščine — lasulje, brade in druge
potrebščine za maskiranje, vse po
zelo zmernih cenah priporoča

Štefan Strmoli
brivec in lasničar

Ljubljana, Pod Trančo št. 1,
(vogal Mestnega in Starega trga).

Izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okus-
no. Kupuje zmešane in rezane ženske lase.

Antonija Stricel naznanja v svojem kakor v imenu svojega sina Mirka
vsem prijateljem in znancem pretužno vest, da je njen preljubljeni soprog, ozi-
roma dobri oče, gospod

LUDOVIK STRICEL

meščan ljubljanski, posestnik, dimnikarski mojster, ravnatelj ljubljanskega prostovoljnega in reše-
valnega društva, imetnik zlatega zaslužnega križca, častne kolajne itd.

danes zjutraj po kratki bolezni v 63. letu svoje dobe v Bohinjski Bistrici nena-
doma v Gospodu zaspal.

Zemski ostanki blagega pokojnika se bodo pripeljali v Ljubljano in v ne-
deljo dne 25. t. m. ob 3. uri popoldne v hiši žalosti Sv. Petra cesta št. 33 slo-
vesno blagoslovili ter nato na pokopališču pri Sv. Križu položili v rodbinsko
grobnico k zadnjemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v več cerkvah.

Dragi pokojnik se priporoča v blag spomin in v molitev.

V Ljubljani, dne 22. majnika 1913.

Mesto vsakega posebnega naznanila.

Prvi kranjski pogrebni zavod Fr. Doberlet.

**Slovinci! Spominjajte se naše prekoristne
Ciril in Metodove šolske družbe!**

Izgotovljene obleke

površnike, pelerine za moške in dečke. Fine vrhne jo-
pice, cele obleke (kostume) in posamezna krila za ženske
v manufakturni in konfekcijski trgovini

„Pri Škofu“ v Ljubljani,

na vogalu Medene ulice in Pred Skofijo št. 3 (nasproti gostilne
„Pri Sokolu“. — Podružnica tvrdke R. Miklauc.

Velika izbira. — — Stalne nizke cene.

Otvoritev gostilne!

Slavnemu občinstvu se vljudo
naznanja, da se je v soboto 10. maja
otvorila

nova gostilna

Na Rimski cesti 11

Točijo se pristna istrska, dalmatinska,
furlanska, in goriška vina. Dobi se tudi
Vermuth in marsala. Vsa ta vina so od naj-
bolj zanesljivih vinogradnikov kupljena.

Od 5 litrov naprej nižje cene.

Za mnogobrojen obisk se priporoča

Leonardo Galante.

Automobilna zveza Celje - Ljubljana

družba z omejeno zavezo na Vranskem.

Vozni red, veljaven od 26. maja 1913:

Odhod iz Ljubljane ob 6. zj.
Prihod v Celje ob 9. dop.
Odhod iz Celja ob 1.30' pop.
Prihod v Ljubljano ob 4.40 pop.

Odhod iz Celja ob 6. zjutraj.
Prihod v Ljubljano ob 9. dop.
Odhod iz Ljubljane ob 3.30' pop.
Prihod v Celje ob 7. zvečer.

Soboto, nedelje in praznike vso noč odprto.

Kavarna „EGIA“

se priporoča slavnemu občinstvu. Zagotavlja najboljšo
pijačo in točno postrežbo. — — Na razpolago so razno-
vrstni politični in ilustrirani časopisi. — — Dva moderna
— — Seifertova biljarda. — —

Josip Čufer, kavarnar.

Soboto, nedelje in praznike vso noč odprto.

Za K 10.—

se dobi elegantni damski prašni mantelj ali
pralni kostum.

Ravnotako za K 10.— listra ali pralna obleka za gospode.
Od K 6.— naprej pristni panama klobuki do najfinije vrste.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Ustanovljena leta 1831.

Največja zavarovalnica avstro-ogrske države

C. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu

Glavni zastop v Ljubljani, Marijin trg-Sv. Petra cesta št. 2, v lastnem domu.

Zavaruje zoper požar na poslopih, pohištvo in blagu, tatinski vlom, škode vsled prevažanja, požar na zrcal in zvonov. — Na življenje
in za doto v vseh mogočih sestavih. — Tekom leta 1911. se je zavarovalo 21.289 oseb za kapital na 170 milijonov kron na življenje. —
Družba je izplačala za škode nad 1063 milijonov kron. — Premoženje družbe znaša nad 417 milijonov kron.

Moderne srajce — bele in barvaste,

tenniske, lovske, hribolazke, mrežaste, in vse druge vrste
z ovratnikom in brez ovratnika, spalne srajce, trdi in
mehki ovratniki, zapestnice, naprsniki, dolge in kratke
spodnje hlače, majice, nogavice itd. vse v največji izbiri
in najboljši kakovosti po zelo skromnih in stalnih cenah

z 10% popustom

v modni in športni trgovini

P. Magdić, Ljubljana, nasproti glavne
pošte.

Laška kuhinja

v Ljubljani

Od danes naprej se dobe vsak dan
sveže morske ribe
in najboljše vino **Teran** iz de-
želne kleti **Parento**.

Del. glavnica:
K 8,000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica šte. 2, (lastna hiša)

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 3/4 %

Rez. fond nad
K 1,000.000.